

פחד דוד

פרשת בשלה

י"ג שבט תשע"ט

956

שבת שירה

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלוו"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוו"ן רבי חיים פינטו זיע"א

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

4:46 | 4:31 | 4:39 | 4:25 **הדלקת נרות**

5:42 | 5:39 | 5:41 | 5:40 **מוצאי שבת**

6:19 | 6:16 | 6:18 | 6:18 **רבינו תם**

משכיל לדוד

שירת הודאה שפורצת מאליה

עוד יסוד חשוב יש בשירה, שאין אומרים אותה אלא אחר הישועה בפועל. הפסוק בתהלים אומר (פרק יג, ו) "ואני בחסדך בטחתי יגל ליבי בישועתך אשירה לה' כי גמל עלי", וכתבו בשם הגר"ח זצ"ל דיש לעיין מאימתי אפשר לומר שירה על הנס, האם רק אחר שכבר נעשה הנס או גם אם יהיה ליבו בטוח שיקרה הנס, כגון שנביא יבטיח לו שיהיה כן, האם בזה כבר יכול לומר שירה? ופשט הגר"ח את ספיקו מן הפסוק "ואני בחסדך בטחתי" - היינו בשעה שאני בטוח בחסד ה', עוד קודם שיבא הנס אזי רק "יגל ליבי בישועתך" יש לי שמחה על דבר הנס העתיד להתרחש, אבל אימתי "אשירה לה'": זהו רק "כי גמל עלי" רק כשנתקיים הנס בפועל.

והקשו המפרשים דצ"ע על דבריו, דהנה בשירת הים אמרו ישראל שירה על נפלאות ה' בקריעת ים סוף, אולם חלק מן השירה מוסב אף על ניסים שיהיו לעתיד לבא כמו הפסוק (שמות טו, יז) "תביאמו ותיטעמו בהר נחלתך מכון לשבתך פעלת ה'" שזהו שבח על העתיד שיכנסו לארץ ישראל ויזכו לבנין בית הבחירה. ולפי האמור שאין מקום לשירה רק לאחר הישועה בפועל, צריך בירור איך אמרו שירה על שם העתיד, ואף שבטחו בחסדו שכבר הובטח להם מפי הגבורה עוד בהיותם במצרים (שמות ו, ח) "והבאתי אתכם אל הארץ אשר נשאתי את ידי", מ"מ כיון שלא ראו בעיניהם את הישועה אין מקום לשירה. וצ"ע.

ואומר אני את חלקי מאשר חנני ה' יתברך כדי לתרץ קושיא זו, נכון הוא הדבר שאין אומרים שירה רק לאחר שנעשה הנס בפועל וכמו שמשמע מן הפסוק "ואני בחסדך בטחתי" ואף הבטחתו של נביא שבא תבא הישועה, אין אומרים את השירה בשעת ההבטחה אלא לאחר שיתקיים הנס. אולם הבטחה הכתובה בתורה הקדושה שונה היא בתכלית השינוי משאר הבטחות, כל כך אמיתית היא תורתנו הקדושה עד שאפילו עוד קודם שנתקיימה ההבטחה נחשבת כאילו היא באה כבר בפועל לעולם. מפני שתורתנו תורת אמת היא, והיא תורה נצחית. וכשם שלעולם התורה לא תצווה מצוה כל שהיא שאי אפשר לעמוד בה ולקיימה, כך ההבטחות שניתנו בתורה להכניסם לארץ ולבנות את בית הבחירה בעתיד בוודאי שהם יתקיימו במלואם ללא כל צל של ספק. וכמו שמברכים בברכות ההפסרה "ודבר אחד מדברייך אחור לא ישוב יריקם כי אל מלך נאמן ורחמן אתה".

נמצא שבני ישראל בהיותם על הים כל כך האמינו בדבר ה' לגאולה העתידה לבא, עד שכביכול ראו בחוש את גאולת העתיד וכאילו כבר התקיימה לנגד עיניהם וכאילו הם כבר נמצאים בפועל אחריה והם כבר בארץ ישראל וכבר זכו לבנין בית המקדש, לכן מובן מדוע שרו שירה גם על העתיד כי ראו בחוש את ישועת ה' העתידה ואז השירה פרצה מליבם ושרו שיר חדש תהילה ושבח להקב"ה.

"אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה" (שמות טו, א)

אמרו חז"ל (מס' ברכות לה, א) אין אומרים שירה אלא על היין, וראיתי בשם הגרי"ז הלוי זצ"ל שהקשה דהרבה שירות מצינו בלא יין, הנה עם ישראל בהיותם על הים שרו את שירת הים מבלי היין וכן שאומרים הלל בשחיתת הפסח והקרבתו - שם אין יין ובכל זאת אומרים שירה?

וכדי שנתרץ קושיא זו, נקדים להתבונן מדוע באמת אין אומרים שירה אלא על היין, מהו החיסרון בשירה מבלי כוס יין?!

ונראה לי להסביר בס"ד, מפני ששירה אמיתית נקראת רק כשהיא נובעת ממעמקי הלב, אין די בשירה בפה, אלא שירה המביעה סיפוק ושמחה, וזו שירה הנובעת מן הלב, ובשעה שאדם טוב לו והוא שמח ועליו אז ליבו מתרונן והשירה פורצת מאליה מתוך גרונו. ועל היין נאמר (תהלים קד, טו) "ויין ישמח לבב אנוש", טבע היין לתת ישוב הדעת לאדם ולשמח את לבבו, ואז ליבו מתרחב ונפתח כאולם והשירה בוקעת ועולה מאליה מתוך פנימיותו, ולא סתם מן השפה ולחוץ. לכן אמרו; אין אומרים שירה אלא על היין. אין הכוונה שצריך בקבוק יין בפועל על השולחן בשעת השירה, אלא חז"ל ביקשו להדגיש בפנינו כיצד צריכה להיראות שירה אמיתית, רק בשעה שהאדם שמח מאושר ועליו וליבו מתרונן בקרבו אז נובעת ופורצת שירה אמיתית ממעמקי נפשו.

אם כן יתכן בוודאי שיש הזדמנויות רבות שגם בהם לב האדם מתרונן והוא שמח ומאושר גם מבלי שתיית היין. הנה בני ישראל בשעה שעמדו על הים וראו את תוקפו וגבורתו של הקב"ה ואת ידו החזקה וזרועו הנוטויה, בודאי שבאותה השעה נפתח ליבם מגודל התשוקה אליו יתברך, והיו מאושרים ושמחים על הזכיה העצומה שזכו לקירבת ה', ובודאי שאז לא היו זקוקים ליין כדי להתחמם ולהתרגש, ואז השירה פרצה מאליה מתוך ליבם לשבח ולהלל להקב"ה על כל הטובות שעשה עמהם. וזה שאמר רש"י, על הפסוק (שמות טו, א) "אז ישיר משה" כשראה את הנס עלה בליבו שישיר שירה, ע"כ כיון שראה משה את ניסי ה' יתברך מיד עלתה השירה ממעמקי ליבו לשבח לה' ולהודות לו, ובני ישראל השתתפו עימו בתהילה לא-ל ח'.

וכן גם בהלל הנאמר בשעת שחיתת והקרבת קרבן הפסח, באותה שעה האדם אינו זקוק ליין כדי שליבו יתרון, כי מיד בזוכרו את גודל ניסי ה' כבר נפתח ליבו לרווחה ואושר ושמחה מציפים אותו ואז השירה וההלל יוצאים מעומק ליבו.

ומעתה נבין מדוע התורה הקדושה נקראת שירה, כמו שנאמר (דברים לא, יט) "ועתה כתבו לכם את השירה הזאת", כי כשם ששירה אמיתית אינה אלא כשהיא נובעת מעומק הלב, כך התורה צריכה לצאת מעומק הלב, לא ללמוד אותה רק מן השפה ולחוץ, אלא חובת האדם לשקוד על דלתותיה ולהתמסר אליה בכל לב.

הילולא דצדיקיא

- יג - רבי אליהו מאיר בלוק
- יד - רבי יעקב יהושע מח"ס 'פני יהושע'
- טו - רבי חיים מרדכי מרגליות מח"ס 'שערי תשובה'
- טז - רבי שלום מרדכי הכהן שבדרון
- יז - רבי חיים פלאגי
- יח - רבי בנימין בינוש פינקל ראש ישיבת מיר
- יט - רבי יצחק ברוך סופר

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה: mld@hpinto.org.il

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

דברי חכמים

פרפראות לפרשה

משולחנם של חכמי התורה

האם אנו מכירים בכוחה של התפילה?

"כי בא סוס פרעה ברכבו ובפרשיו בים" (שמות טו, יט)

הרשב"ם במסכת פסחים (דף קיז, א) אומר שלאחר שעברו בני ישראל את ים סוף, ועמדו כבר על הגדה השנייה, התפללו "לא לנו" (תהלים פרק קטו), בחוששם שגם פרעה וחילו יעברו את הים, ויבואו אחריהם ויהרגום.

ויש לשאול, מה היתה ההווא אמינא של עם ישראל? האם עלה בדעתם שלאחר שעשה הקב"ה עמהם את כל הניסים הללו, ייתכן מצב שבו יעברו גם פרעה וחילו את הים ויזיקו להם?

מכאן הוכיח רבי עזרא ברזל זצ"ל, על חובת התפילה המוטלת על האדם בכל עת ובכל מצב, ולמרות שהתנאים וכל האווירה מסביב מצביעים לכאורה על כך ש'הכל בסדר', אין לסמוך על זה. כי אחרי ככלות הכל אי אפשר להינצל בלא תפילה.

על כל דבר בחיים צריך להתפלל. מי שניסה את הסגולה הנפלאה הזו ששמה תפילה, מי שמשתמש בה על כל צעד ושעל בחייו, יוכל לספר לחבריו ומכריו על 'יעילותה', וישמש עדות נאמנה על כך שכדאי להתחיל לנסות...

תפילה. כמה פנימיות יש בה! אשרי האדם היודע לחוש אותה, את מילותיה וענייניה, כמה אנחנו זקוקים לה, לתפילה. וכמה חבל שהסגולה הזו הולכת ונשכחת מאתנו!

אברך תלמיד חכם מופלג, השוקד זה שנים רבות על התורה ועל העבודה, סיפר לרבי יצחק זילברשטיין שליט"א שהוא ניתקל לאחרונה בכמה וכמה בעיות קשות בתחומים שונים, בחינוך, בשלום הבית שלו, בפרנסה, וזו רק רשימה קצרה...

בצר לו, עלה לאחד מגדולי הדור בבני ברק. שטח בפניו את כל מועקותיו, בכה בכי רב, וניכר היה שהדברים יצאו ממש מלב שבור לרסיסים. הגדול שמע ושמע, ולא הוציא מילה מפיו. רק כשסיים הת"ח את דבריו, אמר לו הגאון שליט"א בהאי לישנא: 'ולהתפלל - התפללת?!

הת"ח כמו התעורר ממקומו בבעתה, והשיב: 'אלא מאי?!

אבל הגאון הגדול לא הרפה: 'התפללת כמו שצריך? הרגשת שהקב"ה יכול לעזור לך? דממה. האיש שישב לפני הגדול הרגיש עד כמה קלעו הדברים למטרה. הרבה תפילות הוא התפלל עד היום, אבל כמעט באף אחת מהן לא היתה לו הרגשה אמיתית שהקב"ה באמת מסוגל לעזור לו. הוא למד על כך בספרי המוסר, אבל לא הפנים את הדבר לליבו.

ועכשיו, אחרי שמע את הג'עה' יוצאת מפיו של אותו גאון, הלך להתפלל...

התלמיד חכם הוסיף לספר שלאחר שהתפלל כמה תפילות ברגש ובחום, ומתוך הרגשת אמת שרק בורא כל העולמות יכול להושיעו, נפתרו כמעט כל הבעיות באורח פלא.

'אורח פלא', אמרנו. ולא צדקנו.

כי זה בכלל לא פלא. אם היינו זוכים לקחת את עצמנו בידיים והיינו מתפללים כמו שצריך, היינו יכולים להיות עדים לפלא הלזה מדי יום ביומו! כי זה כוחה של תפילה!

אדם הזוכה להפוך את עצמו למהות של 'מתפלל', יחוש בניסים על כל צעד ושעל. ניסים של ממש יתרחשו לו בכל דרכי חייו, וכאמור - לא יהיו כל אלו בגדר ניסים, אלא 'טבע' ממש, טבע בריאתו של הקב"ה, שטבע

בבריאתו את כוחה הסגולי העצום

של התפילה, והנחיל לנו

על ידי חכמיו ונביאיו

את הידיעה הברורה

שכדי להצליח צריך

להתפלל. כך עובדים

הדברים, לא אחרת.

('ברכי נפשי').

אמונת צדיקים

בחול המועד פסח (התשע"א) בשהותי בארץ הקודש, הוזמנתי לשאת דברי תורה וחיזוק בעיר נתיבות בערב שירה ופיוט בבית הכנסת "לב אליהו" בראשותו של רבי משה פרץ שליט"א. משסיימתי את דבריי ניגש אלי אדם בשם מר אברהם כהן הי"ו, וגולל בפניי סיפור מפעים ומרגש שהתרחש לפני כחמש עשרה שנה. וכה היה המעשה כפי שסופר מפיו.

"לפני כחמש עשרה שנה נולד לנו בשעה טובה בן זכר. אולם כבר מעת יציאת הוולד לאוויר העולם, נהפכה השמחה לתוגה. התינוק שכב כאבן דומם, מבלי להניד את איבריו. ויתרה מזו - הוא לא בכה כלל, כפי שתינוקות בוכים בעת לידתם. לצערנו הרב תחיתם של הרופאים הייתה קודרת, והם לא העניקו סיכוי שירוד בחיים רח"ל. להערכתם נותרו לו שעות ספורות בלבד..."

אולם אנו לא התייאשנו מרחמי ה' יתברך, ומיד התקשרתי לכבוד רבי דוד שליט"א, ובקשתי מכם ברכה לישועה. כאשר שמע כבוד מורנו הרב את הסיפור, נזדעזע מאוד אולם אמר לי בזו הלשון "אל דאגה! אני מבטיחך שבזכות אדוני אבי מורי רבנו משה אהרן פינטו זיע"א, יבריא התינוק ויחיה. ואם תזמין אותי לשמש כסנדק בבריתו, אני אענה להזמנה בשמחה..."

באותה שעה הדברים היו נראים כה רחוקים, כאשר הוולד היה מונח בעריסה במצב שכזה. אולם האמנתי בלב שלם בזכותו של הצדיק רבי משה אהרן פינטו זיע"א בידועי את מאמר חז"ל "צדיק

במרה מפטירין

הפטרת השבוע: "ותשר דבורה" (שופטים ה)

הקשר לפרשה: בהפטרה מסופר על נפילת סיסרא וחיליו ושירת הנביאה דבורה וברק בן אבינועם על נס הצלתם מידי אויביהם, כפי המסופר בפרשתנו על נפילת פרעה הרשע וטביעת כל חילו במצולות ים סוף, ושירת משה ובני ישראל על הים.

ובני אשכנז מפטירין "ודבורה אשה נביאה" (שופטים ז).

נצור לשונך

למה עשית לפלוני?

תולה ארץ על בלימה

יש להיזהר כשמבקש מחברו, שייטיב עמו באיזה דבר, והוא משיב לו שאינו יכול למלאות בקשתו בזה, שלא ישאלנו "למה עשית טובה זו לפלוני, שהוא בעצמו סיפר לי את הדבר". כי מצוי הוא על ידי דבר כזה, גם כן להעלות תרעומות בלב חברו על אותו פלוני, על שגילה את הדבר לאנשים אחרים.

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

טבעו של עבד לירא מאדוניו

"ופרעה הקריב וישאו בני ישראל את עיניהם והנה מצרים נסע אחריהם וייראו מאד ויצעקו בני ישראל אל ה'" (שמות יד, י)

הקשה ה'אבן עזרא' וזה לשונו; ויש לתמוה איך יירא מחנה גדול של שש מאות אלף איש מהרודפים אחריהם, ולמה לא ילחמו על נפשם ועל בניהם?

ואני הוספתי לשאול; האם ייתכן שלאחר כל הניסים והנפלאות שעשה הקב"ה עם בני ישראל במצרים - עדיין יש פחד בליבם מפרעה וחילו הרודפים אחריהם, והלא המה ראו בחוש את השגחת ה' עליהם והיאך הצילם מידי מצרים וכיצד הגן עליהם מפני כל רע, והיה עליהם להמשיך ולבטוח בו גם כעת ולהאמין שבוודאי לא יאונה להם כל רע, ואם כן מדוע פחדו בני ישראל?

ותירץ ה'אבן עזרא' וזה לשונו; כי המצרים היו אדונים לישראל וזה הדור היוצא ממצרים למד מנעוריו לסבול עול מצרים ונפשו שפלה, ואיך יוכל עתה להילחם עם אדוניו והיו ידיהם נרפים, עד כאן לשונו הטהור.

רצונו לומר; כי על אף שראו בני ישראל את יד ה' החזקה ואת אותותיו, עדיין נותר רושם העבדות במצרים חקוק בנפשם, ולא היה בהם כל כח ועוז להשתלט עליהם ולהכניעם, כי עד עתה הם היו בגדר עבדים להם וכנועים תחת ידם. כי זהו טבעו של עבד, אשר תמיד נפשו כנועה ומושפלת תחת אדונו וגם כאשר יוסר מעליו עול השעבוד, עדיין יש בליבו כניעה ואין לו כלל יכולת להרים ראש כנגדו. בני ישראל היו משועבדים תחת יד מצרים במשך רד"ו שנה ועל כן גם עתה לא היו בהם תעצומות נפש לפתוח במלחמה נגדם למרות שמספר המצרים היה מועט בהשוואה לבני ישראל.

ובאמת כדבר הזה ראיתי אף בביקורי במחנות ההשמדה באושוויץ, אשר נותרו שם כעדות אילמת למה שהתחולל בשואה הנוראה. נתלו שם תמונות של רבבות יהודים הנתונים תחת פיקודם של עשרות שוטרים גרמנים בלבד. ותמהתי על כך מאוד, מדוע לא עלה במחשבתם של אותם יהודים להתקומם נגד אותם שוטרים, והרי הניצחון היה מובטח להם? התשובה היא כדברי ה'אבן עזרא' שאמר כי דרכו של עבד להיות כפוף ונכנע תחת יד אדונו הרודה בו, ואין בו כוחות נפש מתאימים ללחום בו. רושם העבדות כה טבוע בנפשו עד כי גם כאשר היא סרה ממנו והוא נעשה בן חורין - עדיין דמות האדון עומדת למול עיניו ואינו מסוגל לאזור עוז כנגדו.

ומוסר השכל גדול ועצום למדים מכך לעבודת ה' יתברך. כי חובת האדם בעולמו להיות עבד נאמן לאדון הכל. זוהי כל מטרותו בחייו - לעמוד לפני אדונו ולשרתו כראוי מתוך עשיית רצונו בלבב שלם מבלי לסור ימין או שמאל. ואם אכן האדם כנוע תחת יד ה' וחש ומרגיש שהוא משועבד לו כאותו עבד לאדונו הרי לא ייתכן לעולם שירחיב עוז בנפשו לחטוא כנגדו או להמרות את פיו. ואם בכל זאת יש לאדם את העזות והחוצפה להפר את חוקיו ומצוותיו של ה' יתברך, הרי פשוט וברור שאיננו משועבד כלל לאדון העולם וכי לזה לא יקרא עבדות.

הלכך ישתדל האדם לקבל עליו את עול מלכותו יתברך באהבה ובחיבה יתרה, ויתאוה בכל מאוודו ונפשו להיות עבד נרצע להקב"ה עד שעבדות זו תהא טבועה בו.

פניני הפרשה

הנהגה על טבעית

"ולא נחם א-להים דרך ארץ" (שמות יג, יז)

השי"ת לא הנהיג ('נחם') את בני ישראל באופן טבעי כדרכו של עולם, שהרי מדרך העולם מים יורדים משמים ולחם עולה מן הארץ, ואילו אצל בני ישראל במדבר היה להיפך מעל הטבע, לחם הוריד להם מן השמים, ואילו את המים העלה להם מן האדמה. ('עלי באר').

פרנסה מול לשון הרע

"ה' ילחם לכם ואתם תחרישון" (שמות יד, יד)

יש לפרש בדרך רמז על פי מה שפסק

רבינו ה'חפץ חיים' זצ"ל פסק בהלכות לשון הרע ורכילות, שאם מבקשים מאדם לספר לשון הרע על חברו ואם לא יספר אזי יפטרו אותו מהעבודה, הדין הוא שבכל זאת אסור לו לספר מהלשון הרע.

ולאור זה ביאר בספר 'אור משה' שזהו שאמר "ה' ילחם לכם" - לשון מזון ומחייה, היינו שיינתן לכם את פרנסתכם ואילו "ואתם תחרישון" - ולא תספרו לשון הרע.

לזכור את העבר

"כי מרים הם על כן קרא שמה מרה" (שמות טו, כג)

תמיהה היא; מדוע לא קרא שם המקום "מתוק", על שם הנס שנהפכו מים מרים למתוקים?

יסוד חשוב מחדש רבי אהרן זכאי שליט"א בספרו 'תורת הפרשה', שהנהגה כאשר האדם היה נתון בצרה מסוימת, והשם יתברך חילצו מהצרה ועתה הוא מאושר ושמת, אין לו להתגאות ולשכוח את העבר בבחינת "וישמך ישורון ויבעט", אלא עליו לזכור תמיד את העבר ולהודות לה' על ההווה, ועל ידי כך יזכור גם הוא את שאר האנשים שנמצאים בצרה ויעזור להם.

ולכן "קרא שמה מרה", ללמדנו שהאדם צריך לזכור תמיד את העבר, ובכך להכניע עצמו ולרחם על אותם שנמצאים עתה בצרה ובמצוקה.

מתורתו של אליהו הנביא זכור לטוב

זכור לטוב

ולדברי תורה שכתוב בה (דברים ל) "כי קרוב אליך הדבר מאד בפיו ובלבבך לעשותו", לא נתנו לך בינה ודעה מן השמים.

מיד היה מרים קולו ובוכה ומתאנח. ואמרתי לו, בני אל ירע לך אלא כל שאר בני אדם באי עולם הן משיבין תשובה זו על אותו ענין שהן עוסקין בו, אבל מעשיהן מוכיחין עליהן. ועליהן ועל כיוצא בהן ועל העושים כמעשיהן מהו אומר הכתוב עליהן (ישעיה י"ט) "ובושו עובדי פשתים שריקות ואורגים חורי", ראשית ואחרית הדברים כולן יראת שמים ומעשים טובים.

ולא יאה אדם קורא ושונה ויראת שמים אין לו, שנאמר (תהלים קי"א) "ראשית חכמה יראת ה' שכל טוב לכל עושיהם", ואומר (קהלת י"ב) "סוף דבר הכל נשמע את הא-להים ירא ואת מצותיו שמור כי זה כל האדם". מי מוריש את עצמו, מי שהוא מרבה באכילה ובשתיה ובשינה, שנאמר (משלי כ"ג) "כי סובא זולל יורש וקרעים תלביש נומה", ואומר (שם כ) "אל תאהב שנה פן תורש פקח עיניך ושבע לחם" - ואין לחם ויין אלא דברי תורה, שנאמר (שם ט) "לכו לחמו בלחמי ושתו ביין מסכתי", ואומר (ישעיה נ) "ה' א-להים נתן לי לשון למודים לדעת לעות את יעף דבר יעיר בבקר בבקר יעיר לי און לשמוע כלמודים". הא למדת שאין דברי תורה נבלעים בלב האדם אלא במי שהוא עייף להם.

כתיב בו "לא ימוש ספר התורה", שאר בני אדם על אחת כמה וכמה.

ויסתכל האדם בעצמו וידע שדברי תורה נמשלו ביין ובחלב שנאמר (בראשית מ"ט) "חכלילי עינים מיין ולבן שנים מחלב". אמר הפסוק שיותר טוב יין לבן יותר מן החלב לתינוק, מה חלב זה מגדל את התינוק והיין הוא נותן קורת רוח אל הזקנים ומשמח את לבו ומשיב את נפשו ומאיר את עיניו, אף כך דברי תורה היא מגדלת את לומדיה ונותנין קורת רוח למי שעמל בהן ומשמחין את לבו ומשיבין את נפשו ומאירין את עיניו שנאמר (תהלים י"ט) "תורת ה' תמימה משיבת נפש עדות ה' נאמנה מחכימת פתי פקודי ה' ישרים משמחי לב מצות ה' ברה מאירת עינים".

פעם אחת הייתי מהלך ממקום למקום, ומצאני אדם אחד שלא היה בו לא מקרא ולא משנה והיה מתלוצץ ומלעיג בדברים. ובא כנגדי ואמרתי לו, בני מה אתה משיב לאביך שבשמים ליום הדין, ואמר לי רבי יש לי דברים שאני משיבו, בינה ודעת לא נתנו לי מן השמים שאקרא ואשנה.

ואמרתי לו בני מה מלאכתך, ואמר לי ציד אני. ואמרתי לו בני מי למדך ואמר לך שתביא פשתן ותארגהו מצודות ותשליכהו לים ותעלה הדגים מן הים, ואמר לי, רבי בזה נתנו לי בינה ודעת מן השמים.

ואמרתי לו ומה להביא פשתן ולארוג מצודות ולהשליך לים ולהעלות דגים מן הים נתנו לך בינה ודעה מן השמים.

לא יאמר אדם לעצמו, והלא כבר קריתי ושניתי עד היום הזה בטוב, שוב איני צריך ללמוד אחר כך, לא יאמר כך אלא כך יאמר אדם בעצמו שלאחר שעה מיתה, וישא את עיניו ויסתכל אל השמים ויאמר מי ברא אלה שמים וארץ חמה ולבנה כוכבים ומזלות שהן משכימין ומעריבין לעשות רצון בוראם בכל יום ויום תמיד, כך תשכים ותעריב לדברי תורה לעשות רצון בוראך בכל יום ויום תמיד, שנאמר "ונדעה נרדפה לדעת את ה' כשחר נכון מוצאו".

ויסתכל אדם בעצמו וידע שדברי תורה הן משולים במים ובלחם, וכי מה ענין תורה אצל לחם ומים? אלא ללמדך שכשם שאי אפשר לו לאדם להיות בלא לחם ומים אפילו יום אחד, כך אי אפשר לו לאדם להיות בלא תורה אפילו שעה אחת שנאמר (יהושע א) "לא ימוש ספר התורה הזה מפיו והגית בו יומם ולילה למען תשמור לעשות ככל הכתוב בו כי אז תצליח את דרכיך וזא תשכיל". והלא הדברים הם ק"ו, ומה יהושע בן נון שהיה עוסק בתורה מקטנותו ועד זקנותו אפילו הכי

אנשי אמונה

אורחות חיים מתוך הספר "אנשי אמונה" לתולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

סוחר יהודי מפרז, היה עוסק בקניית ומכירת סחורות מיובאות, ומכיון שהוא מעולם לא הצהיר עליהם בפני השלטונות לכן הוא היה שרוי כל הזמן בפחד רב, שמא ילשינו עליו ויעצרו אותו בגין העלמות מס.

באחד הימים כשקיבל כמה משאיות מלאות באריגי בד, מיהר לפרוק את הסחורה ודאג להחביא אותה במקום סתר. אלא שמעשה שטן הצליח, כמה מ"ידידיו" הלשינו עליו בפני השלטונות, על כך שהוא מוכר סחורה שלא שולם עליה מכס.

המשטרה הגיעה במהירות אל המקום כדי לפשוט עליו ולתפוס את כל הסחורה, ואותו יהודי שחשש שמא השוטרים יעלו לקומה השניה, שם מצויים מאות אלפי מטרים של בד שלא הצהיר עליהם. הזדרז להניח את תמונתו של רבי חיים פינטו זיע"א בגרם המדרגות, בטח בכוחו של הצדיק וחיכה לבאות.

השוטרים שהיו מצוידים במידע מדויק שהובא לידיעתם, שוטטו בקומת הקרקע אך לא מצאו דבר ולכן החליטו לעלות אל הקומה השניה. ואז אירע הנס.

כל אחד מהשוטרים שהחל לעלות בגרם המדרגות - ירד בפתאומיות ללא כל סיבה מובנת. השוטרים הבינו כי בקומה למעלה מצויה סחורה לרוב אותה הם בעצם מחפשים ולשמה הם הגיעו למקום, אולם מסיבה שאינה מובנת הם שבו כלעומת שבאו.

בתום החיפוש הם כתבו דו"ח, ובו נאמר שהם אכן ערכו חיפוש במקום. חיפשו ולא מצאו כל סחורה שאינה מוצהרת.

ויהי הדבר לפלא פלאים. נס גדול התרחש בזכות אמונתו בצדיק, הודות לתמונתו של הצדיק שהיתה למולם במדרגות, כך שאף אחד לא עלה למעלה, על אף שהמדרגות היו למולם והם ראו כי ישנה קומה נוספת. אולם הצדיק זצ"ל מנע מהם לעלות ולמצוא את הסחורה.

אותו אדם המשיך ואמר שבזכות הנס הזה הוא תרם הרבה כסף למוסדות צדקה ברחבי העולם ומרוב הפחד עזב גם את העסקים.